

Programbeskrivelse for ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet

Vedtatt av Fakultetsstyret 5.2.2019 og Universitetsstyret 11.4.2019. Revidert 24. oktober 2019 (FU)

Programmets navn, mål og kvalifikasjon

Overordnet

Ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet fører til graden philosophiae doctor (ph.d.).

Ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet er regulert av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen ([lenke](#)).

Læringsutbyttebeskrivelse

Kunnskaper

Kandidaten skal

- være godt kjent med rettsvitenskapens vitenskapsteoretiske forutsetninger, metoder og ulike teoretiske innfallsvinkler til faget
 - være godt orientert om problemstillinger, oppfatninger og diskusjoner i sitt fagområde
 - være i kunnskapsfronten innenfor avhandlingens problemstilling(er)

Ferdigheter

Kandidaten skal

- kunne utøve forskning og formidling med faglig integritet og i samsvar med de grunnleggende verdier for akademisk virksomhet
- ha utviklet ferdighet til å formulere rettsvitenskapelige forskningsproblemstillinger, og planlegge og gjennomføre forskning rundt slike problemstillinger på høyt internasjonalt nivå
- kunne håndtere komplekse rettsvitenskapelige spørsmål, kritisk vurdere eksisterende oppfatninger og teori, og utfordre etablert kunnskap og praksis på dette området
- kunne bidra til utvikling av ny kunnskap og av metoder, fortolkninger og/eller dokumentasjonsformer innenfor rettsvitenskapen
- ha erfaring med og kompetanse til å gi konstruktiv og kritisk tilbakemelding på andres faglige arbeid, både skriftlig og muntlig

Generell kompetanse

Kandidaten skal

- kunne identifisere relevante forskningsetiske problemstillinger
- ha kompetanse til å drive forskning, inkludert å utføre komplekse arbeidsoppgaver og styre prosjekter, og se potensial for tverrfaglige prosjekter

- kunne treffe kvalifiserte og informerte valg av egen metodisk posisjon, mulige teoretiske innfallsvinkler og overordnede problemformuleringer kunne drive forskningsformidling og formidling av utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler
- kunne delta i juridiske og rettspolitiske debatter både nasjonalt og internasjonalt
- ha kompetanse til å vurdere behovet for, ta initiativ til og drive innovasjon i rettsvitenskapelig sammenheng

Opptak

Vilkår for opptak

For opptak kreves femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen utdanning som likeverdig grunnlag for opptak.

Søkeren skal dokumentere et så høyt faglig nivå at det er sannsynlig at han eller hun vil klare å gjennomføre et doktorgradsprosjekt innenfor de rammer som overordnet regelverk og fakultetets retningslinjer til enhver tid setter. Prosjektplanen skal dokumentere at ph.d.-prosjektet kan gjennomføres i løpet av 3 år. Dersom prosjektplanen skal ha lenger varighet, må dette godkjennes særskilt i forbindelse med ansettelse i undervisningsstilling eller opptak på programmet. Nærmere utfyllende retningslinjer om de generelle kvalifikasjonskravene og kriterier for godkjenning av annen likeverdig utdanning, er fastsatt i [veiledning for bedømmelseskomité for søkere til programmet](#).

Det juridiske fakultets ph.d.-utdanning gir som en normalordning opplæring i rettsvitenskap. Prosjektet som søkeren opptas på grunnlag av må derfor være innenfor den til enhver tid anerkjente definisjonen av dette vitenskapelige fagfeltet. Prosjektet kan ha betydelige tverrfaglige innslag og perspektiver. Personer som søker opptak på grunnlag av prosjekter som ikke har en tradisjonell rettdogmatisk karakter, kan anses kvalifisert til å gjennomføre prosjektet uten utdanning innenfor rettsvitenskap. Den konkrete vurderingen av søkerens kvalifikasjoner knyttes til vurderingen av vedkommendes evne til å gjennomføre det konkrete forskningsprosjektet i forbindelse med avgjørelse om ansettelse og/eller opptak på ph.d.-programmet

For søkere uten kunnskaper i norsk eller et annet skandinavisk språk, forventes det gode engelskkunnskaper. Språkkvalifikasjonene vil bli prøvd skriftlig og muntlig.

Følgende vedlegg må følge søknaden:

- søknadsskjema (lenke til søknadsskjema) (kun for eksterne kandidater)
- prosjektbeskrivelse
- CV
- vitenskapelige produksjoner (artikler og monografier) maks 10
- masteroppgave eller tilsvarende selvstendig arbeid på minimum 30 studiepoeng
- vitnemål og karakterutskrift. Søkere som har sin utdanning fra utenfor Skandinavia, må legge ved NOKUT-godkjenning av utdannelsen, sertifisert oversettelse til engelsk eller skandinavisk, i tillegg til offisiell dokumentasjon som viser hvilke karakterer på vitnemålet som er på et høyt faglig nivå, og hvilke kriterium som ligger til grunn for en slik vurdering. Dersom en søker ønsker å bli tatt opp på

ph.d.-programmet uten å søke stipendiatstilling ved fakultetet, må det foreligge en egen avtale mellom fakultetet og kandidatens arbeidsgiver som blant annet omhandler finansiering av utdanningen. Avtalen trenger ikke å være vedlagt søknaden, men søknaden vil ikke bli behandlet før slik avtale er inngått.

[Se veiledning for søkere til ph.d.-programmet](#)

Avtaleperiode

Avtaleperiode og vilkår for forlengelse på ph.d.-programmet avgjøres i tråd med forskriften §5-3.

Struktur og innhold i programmet

Veiledning

Søkere står fritt til å henvende seg til og be ansatte ved fakultetet om bistand i søknadsprosessen, men fakultetet tilbyr ikke vitenskapelig veiledning i forbindelse med skriving av prosjektbeskrivelsen. Søkeren skal selv ha hovedansvaret for prosjektutformingen.

Arbeid med avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Veileder(e) tildeles ved opptak. Minst én veileder skal være tilsatt i fast stilling ved Det juridiske fakultetet, UiB. Veileder(e) skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet.

Veileder(e) oppnevnes av Forskningsutvalget (FU) eller av leder for FU på fullmakt fra FU.

Både kandidat og veileder(e) har ansvar og plikter i veiledningsforholdet. Arbeidsmåte for forholdet, inkludert forholdet mellom hoved- og biveileder, bør avklares tidlig. Ph.d.-kandidaten og hovedveileder bør raskest mulig og senest innen en måned etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer.

Veileder(e)s ansvar og plikter er i første rekke å gi innspill til en til enhver tid forsvarlig utvikling av prosjektet. I tillegg har veileder(e) ansvar for å hjelpe kandidaten til å utvikle kontaktnett og kunne etablere seg i relevante faglige miljø, både ved og utenfor fakultetet. Kandidaten har hovedansvaret for progresjonen i prosjektet. Kandidaten skal innenfor de avtalte frister produsere tekst og fremskaffe materiale, slik at veileder(e) kan vurdere prosjektets utvikling og komme med råd til videre arbeid. Kandidat og veileder(e) skal ha jevnlig kontakt. Begge parter, men særlig kandidaten, har ansvar for å sørge for at arbeidet gjennomføres slik at de obligatoriske delene på ph.d.-programmet blir fullført, at midtveiseevaluering kan gjennomføres etter halv tid og at prosjektet leveres til sluttdato. Omfanget av veiledningstiden utgjør en bestemt timesats, slik den til enhver tid er fastsatt av fakultetet.

Bytte av veileder er aktuelt i tilfeller der veiledningsforholdet ikke fungerer, eller om prosjektet går i en faglig retning som tilsier at veilederbytte er naturlig.

Midtveiseevaluering

Midtveiseevalueringens hovedformål er å sikre og heve kvaliteten av ph.d.-prosjektet, og at kandidaten får god fremdrift som står i forhold til gjenværende tid på ph.d.-programmet.

Midtveiseevalueringen skal resultere i en rapport med evaluering av status for prosjektet og noen konkrete anbefalinger knyttet til strategiske veivalg og videre fremdrift. For kandidater som klart ikke tilfredsstiller forventet progresjon eller av andre grunner står overfor store utfordringer knyttet til gjennomføring av prosjektet skal det lages en tidsavgrenset oppfølgingsplan.

En midtveisevaluering skal gjennomføres når kandidaten er halvveis i løpet i sin ph.d.-utdanning. Midtveiseevalueringen kan ikke erstattes med annen prosjektfremleggelse.

Midtveiseevalueringen skal organiseres som et seminar der ph.d.-kandidaten legger frem sitt arbeid til diskusjon. Senest seks uker før midtveiseevalueringen skal kandidaten sende et manus, inkludert innholdsfortegnelse eller disposisjon, på 25 000-40 000 ord, til alle deltakere i seminaret.

Diskusjonen av manuset på seminaret skal gi et grunnlag for evaluering av progresjonen i prosjektet og i opplæringsdelen på ph.d.-programmet. Diskusjonen og evalueringen skal kvalitetssikret ved at en oppnevnt kommentator med ph.d.-kompetanse får hovedansvaret for å gjennomgå og vurdere det fremlagte materialet. Øvrige deltakere er normalt kandidat, veileder(e) og ordstyrer.

Se utfyllende beskrivelse av midtveisevaluering ([lenke](#))

Fremdriftsrapportering

Både kandidat og hovedveileder plikter å levere fremdriftsrapport årlig. Forskningsdekanen har hovedansvar for at rapportene blir fulgt opp, gjennom medarbeidersamtaler og/eller oppfølgingssamtaler med kandidaten.

Opplæringsdelen

Opplæringsdelen (30 studiepoeng) består av en del med obligatoriske emner og en valgfri del.

Obligatoriske emner (20 studiepoeng):

- Introduksjon til rettsvitenskap og avhandlingsskriving (3 studiepoeng)
- Rettslige kilder og rettsvitenskapens metodemangfold (3 studiepoeng)
- Rettsteoretiske perspektiver i rettsvitenskapen (3 studiepoeng)
- Rettsvitenskap om empiri (3 studiepoeng)
- Tekstkvalitet (3 studiepoeng)
- Formidling (2 studiepoeng)
- Rolleforståelse og prosjektutvikling (3 studiepoeng)

Valgfri del (10 studiepoeng):

Kandidaten skal velge eksterne emner, deltakelse på seminarer og/eller konferanser tilsvarende 10 studiepoeng.

Se emnebeskrivelser for de enkelte emnene og egne bestemmelser for prosjektfremleggelse og den valgfrie delen.

Tidligere utdanning gjennomført inntil fem år tidligere, kan innpasses i ph.d.-graden etter søknad.

Avhandlingen

Se krav til avhandlingen i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen og nivådokument for juridiske ph.d.-avhandlinger.

Kandidater kan velge mellom å skrive en monografi eller en artikkelsamling. Valget bør tas tidlig i samråd med veileder(e).

Avhandlingen skal være skrevet på engelsk, norsk, svensk eller dansk.

Fullføring

Om lag tre måneder før antatt innlevering skal kandidaten kontakte fakultetet og gi beskjed om tentativ tittel og ca. en halv side tekst om hva avhandlingen handler om, slik at arbeidet med å finne bedømmelseskomité kan settes i gang.

Bedømmelse

Kandidaten søker om bedømmelse ved å sende søknad om bedømmelse, sammendrag på engelsk på 1-2 sider og avhandlingen til fakultetet. I søknaden skal kandidaten erklære at avhandlingen leveres inn for første eller annen gang, og at avhandlingen ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

Bedømmelsen skal foreligge senest tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen, og senest seks uker før tentativ disputasdato.

Senest tre uker før disputas skal kandidaten levere en pressemelding og portrettfoto til fakultetet. Pressemeldingen skal være på norsk og følge UiBs veiledning for pressemeldinger.

Se egen beskrivelse av [prosess og rutiner for innlevering og disputas \(lenke\)](#).

Kvalitetssikring

Evalueringsordning for ph.d.-programmet

Ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet skal evalueres hvert femte år.